



Jõgevamaa lastevanemate küsitlus 2021

Raport



Maiu Veltbach

SA Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus

2022

Sisukord

Sissejuhatus	2
Osalemine pereks kasvamise ettevalmistamises ja beebikoolis	3
Informatsiooni ja teenuste vajadus viimase 12 kuu jooksul	4
Vajadused lapse arengu toetamiseks	5
Täiendavad ettepanekud	8
Kokkuvõte	9

Sissejuhatus

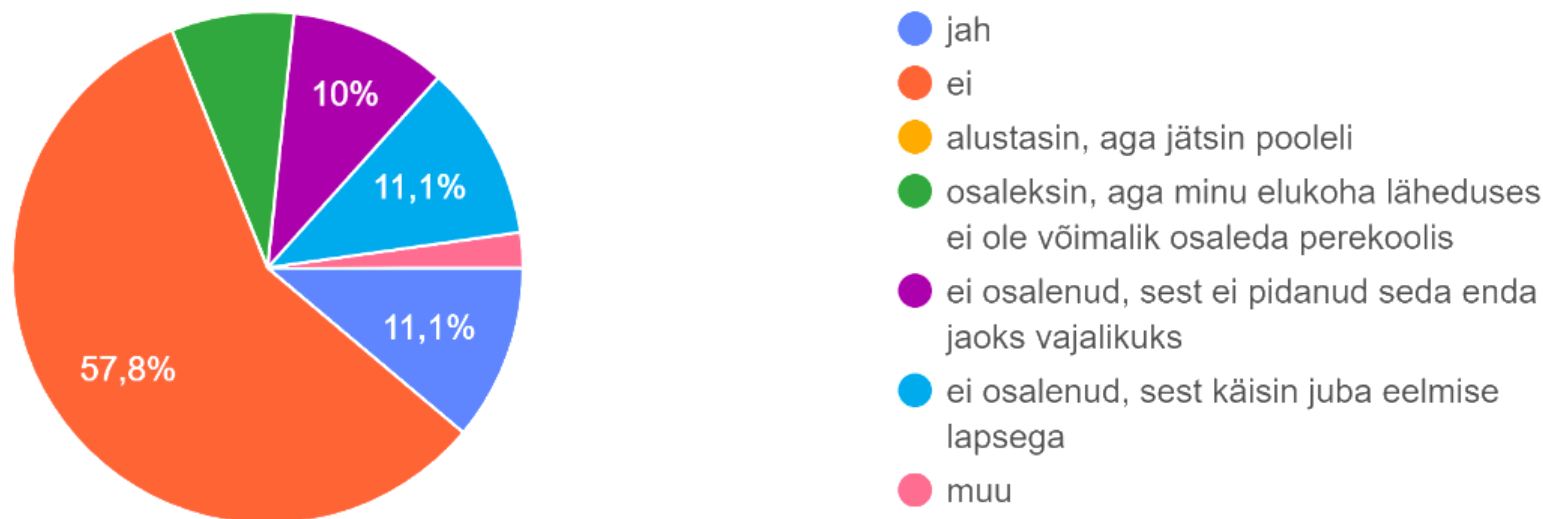
2021. aasta novembris-detsembris viidi maakonna lastevanemate seas läbi küsitlus, millega sooviti saada ülevaadet lastevanemate ootustest toele eelkooliealiste laste kasvatamisel.

Küsitlusele paluti vastata lasteaiaaialiste laste vaenematel. Küsitlust levitati maakonna lasteaedades ja sotsiaalmeedias. Küsimustikule vastamine oli anonüümne, mis andis võimaluse isikustamata tuua esile vajadusi. Vastuste kokkuvõtte on abiks, et mõista ja planeerida paremini väikelaste vanemate ootusi ja vajadusi, saada parem ülevaade noorte perede väljakutsetest lapsevanemaks olemisel.

Küsimustikule vastas 90 lapsevanemat, kelledest ~29% olid ühe lapse vanemad, ~39% kahe lapse vanemad. Kolme lapse vanemaid oli vastajate seas ~26%. 6,6% vastanutest kasvas peres 4 või enam last.

Osalemine pereks kasvamise ettevalmistamisel ja beebikoolis

Viimase lapseootuse ajal osales perekoolis 11,1% vastanutest, 7,8% lapsevanematest oleks perekoolis osalenud, aga elukoha läheduses ei olnudsee võimalik ning 10% lapsevanematest ei pidanud perekoolis osalemist vajalikuks.

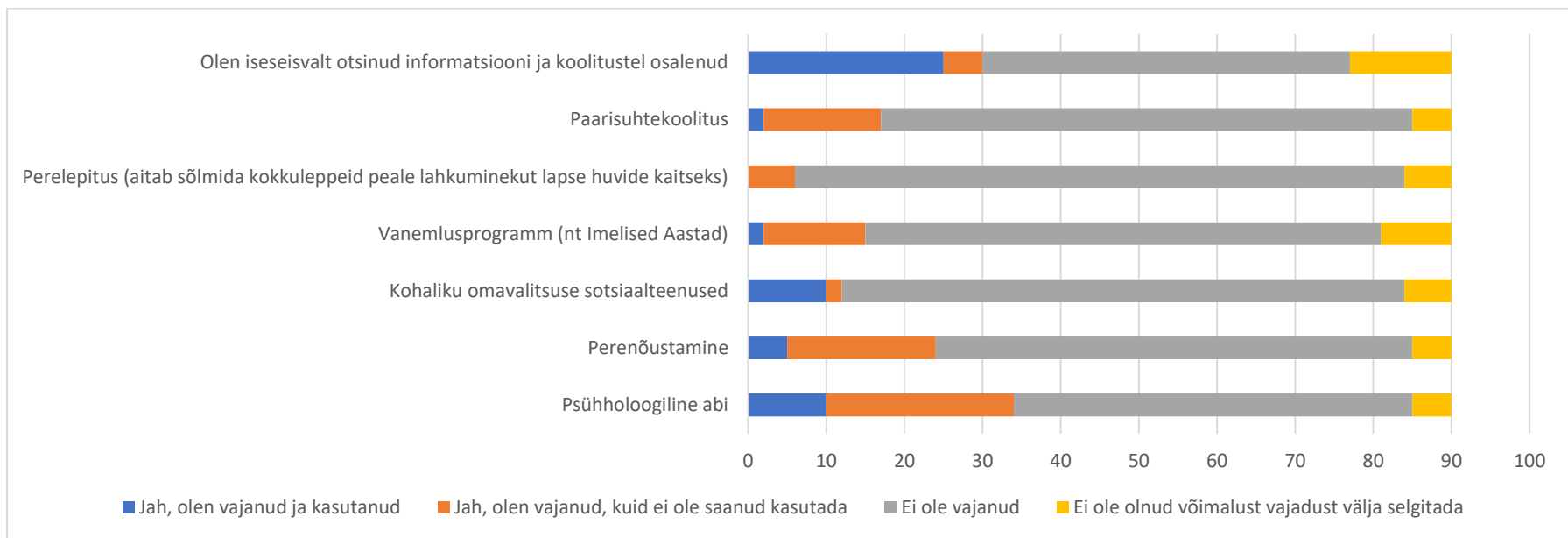


Joonis 1: Kas osalesite viimase lapseootuse ajal perekoolis? (Perekoolis käivad lapsevanemad koos, et saada teavet ja nõu, kuidas kohaneda rasedusega, valmistuda sünnituseks ning sünnituse järgseks perioodiks).

67,8 % vastanutest ei külastanud noorima lapsega beebikooli, mänguringi või muid teenuseid, kus lapsevanemad käivad koos ning mis toetab beebi ja väikelapse arengut. Võimalust kasutasid 32,2% vastanutest.

Informatsiooni ja teenuste vajadus viimase 12 kuu jooksul

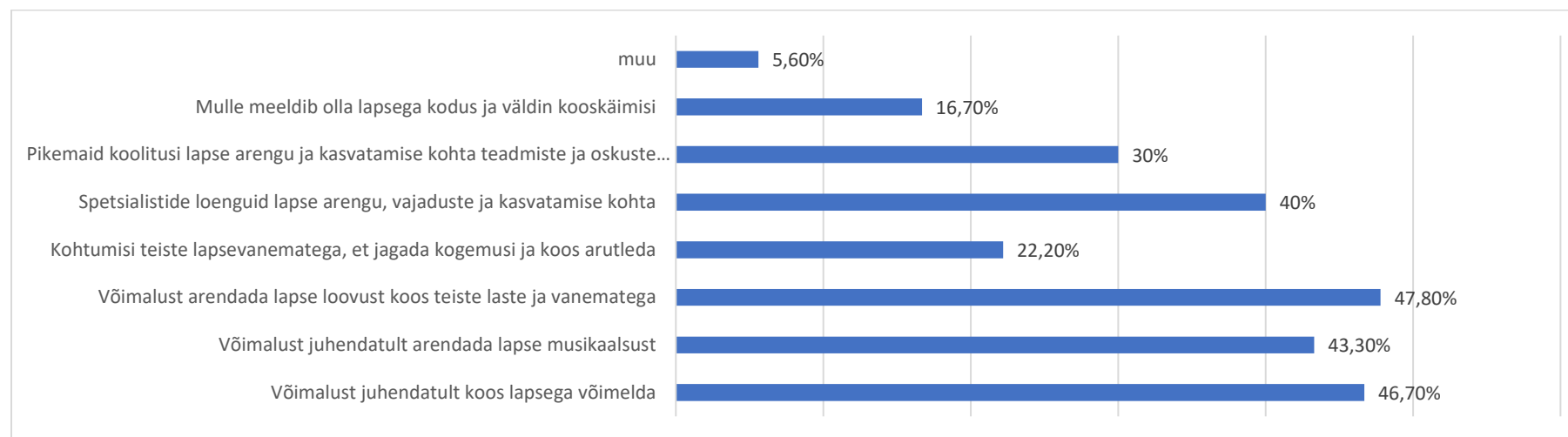
Kõige rohkem on viimase 12 kuu jooksul lapsevanemad otsinud iseseisvalt informatsiooni ja osalenud koolitustel 27,8%. 11,1% vastanutest on vajanud KOV sotsiaalteenuseid ning sama hulk lapsevanemaid on vajanud psühholoogilist abi. Katmata vajadustena on enim välja toodud psühholoogilise abi, perenõustamise, paarisuhtekoolituste ja vanemlusprogrammi oskuste omandamise vajadused.



Tabel 2: Kas olete viimase 12 kuu jooksul tundnud vajadust järgmiste teenuste järele, et parandada pereeluga rahulolu ja toimetulekut?

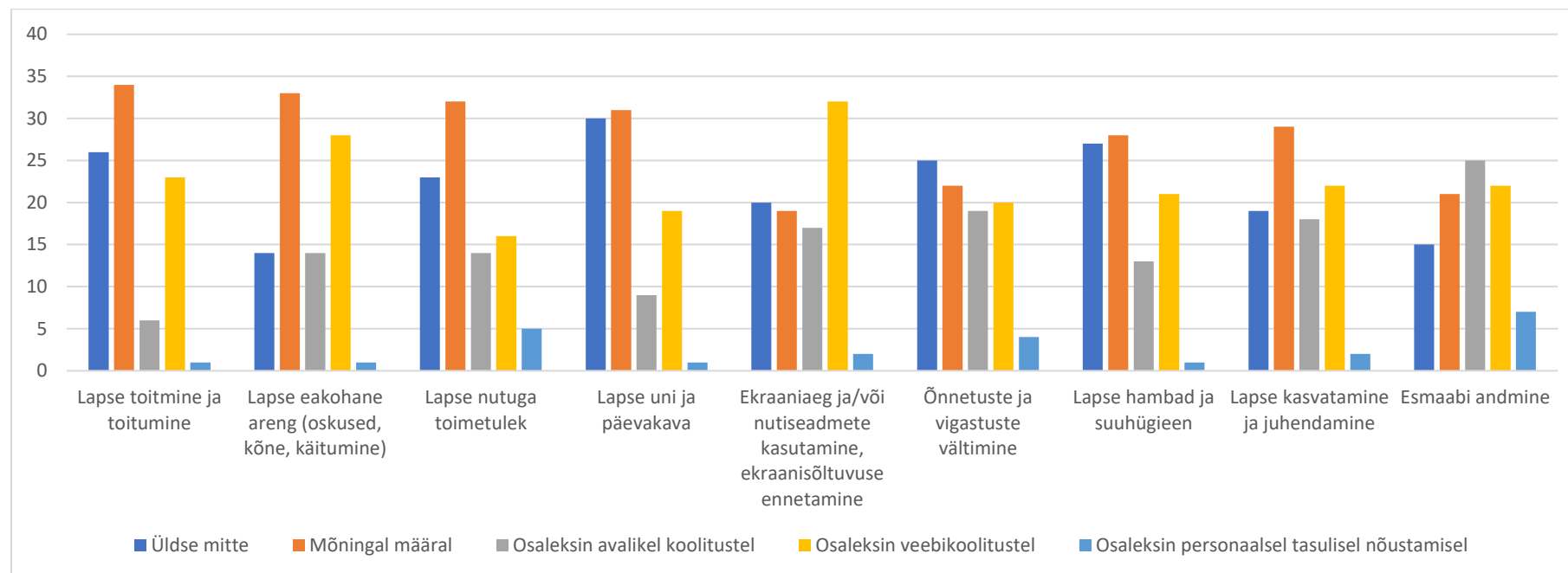
Vajadused lapse arengu toetamiseks

Enim oluliseks peeti võimalust arendada lapse loovust koos teiste lastevanematega 47,8% ning võimalust juhendatult koos lapsega võimelda 46,7%. Vähemoluliseks hinnati kohtumisi teiste lastevanematega, et jagada kogemusi ja koos arutleda 22,2% ning pikemaid koolitusi lapse arengu, vajaduste ja kasvatamise kohta 30%. 16,7 % vastanutest eelistavad olla lapsega kodus ning väldivad kooskäimisi.



Tabel 1. Milliseid teenuseid või oskusi lastevanemana vajaksite lapse kasvatamise ajal? (Märkige kõik sobivad vastusevariandid: Võimalust juhendatult koos lapsega võimelda; Võimalust juhendatult arendada lapse musikaalsust; Võimalust arendada lapse loovust koos teiste laste ja vanematega; Kohtumisi teiste lastevanematega, et jagada kogemusi ja koos arutleda; Spetsialistide loenguid lapse arengu, vajaduste ja kasvatamise kohta; Pikemaid koolitusi lapse arengu ja kasvatamise kohta teadmiste ja oskuste omandamiseks; Mulle meeldib olla lapsega kodus ja väldin kooskäimisi, muu)

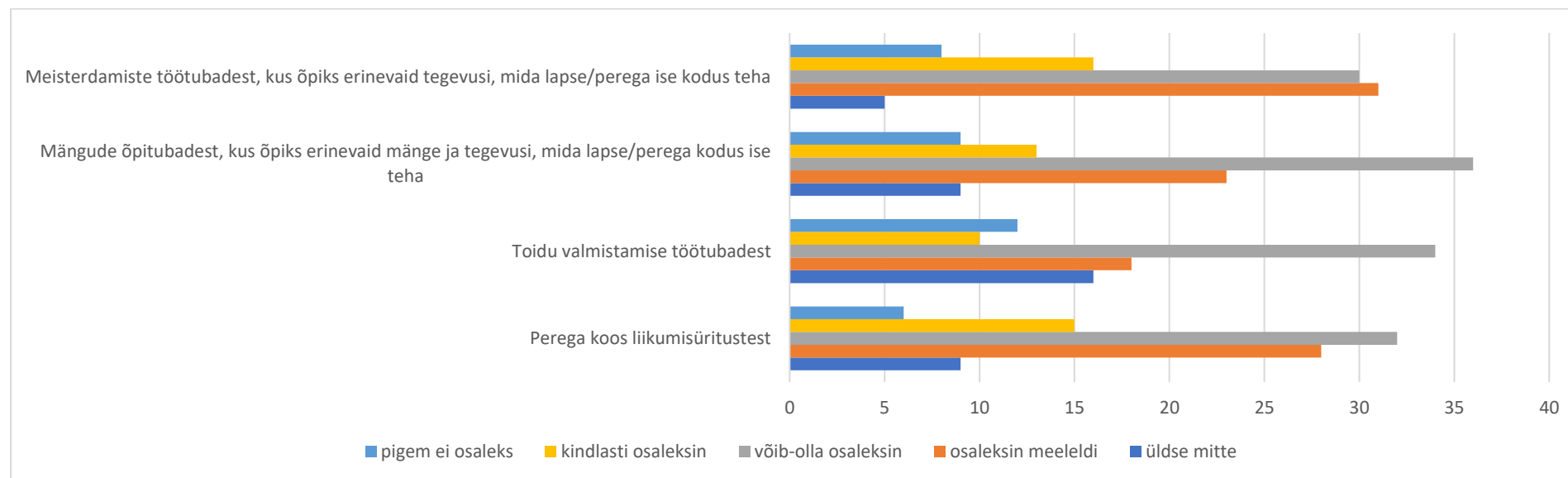
Enim huvituvad lapsevanemad koolitustest ekraaniaja ja/või nutiseadmete kasutamisest, ekraanisõltuvuse ennetamisest (54,4%), esmaabi andmisest (52,2%), lapse eakohasest arengust - oskused, kõne, käitumine (46,6%). Vähem pakuvad huvi lapse une ja päevakava (31,1%) ning lapse toitmise ja toitumise teemadel (32,2%).



Tabel 3. Millisel määral olete huvitatud järgnevatel teemadel nõustamisest/koolitustest.

Kõige suuremat kindlat huvi ühistegevuste ja oskuste õppe osas näidati meisterdamise töötubades ja perega koos liikumisüritustel osalemise osas.

Osaleks meeleldi ja kindlasti osaleks vastustest said suurema osakaalu perega liikumisüritustel osalemise võimalus (47,8%) ning meisterdamise töötubades osalemise võimalus (41,1%). Kõige väiksem (31,6%) oli huvi toidu valmistamise töötubade vastu.



Tabel 4. Huvi töötubades ja võimaldavatest tegevustes osalemise kohta.

Täiendavad ettepanekud

Muude ettepanekute all, mis küsitluses ei kajastunud, toodi välja:

- Paneksin lapsed meeleldi mõnda tantsu- või võimlemistrenni, aga see peaks olema kodukohas, mitte Jõgeval.
- Lapse toitumine-kuidas lapse menüüd laiendada (saada süüa asju mida ei süü)
- Tegevused just beebidele - ujumine, võimlemine jms. Seda pole peaaegu üldse ja kui on, siis 1 kord nädalas ja kui see aeg ei sobi, siis ei olegi muud varianti.
- Laste peksmine uuesti ausse tõsta.
- Kuidas saada laps süüa erinevaid toite, kui väga valiv süüja? Uskuge, kõik veenmise nipid on juba kasutuses olnud!
- Arvan, et kõige tähtsamad koolitused on - vaimse tervise omad(raseduskriis/lapse emotsionaalset arengut toetav keskkond(emotsionaalselt küpsem laps on intelligentsem) VÕI füüsilise tervisega seotud - esmaabi.
- Jõgeval võiks toimuda paar tasuta perekooli-loengut.
- Kuidas laps kooliküpsiks saada ja huvi õppimise vastu kasvatada.
- KÕIGE TÄHTSAM AGA - esmaabi on minu arvates MUST BE koolitus, millele peaks KÕIGIL lapsevanematel olema võimalus olenemata rahakotisuurusest(kuna tegemist on tervisega, siis näotu oleks selle eest raha võtta).
- Võiks olla võimalus väikelapsega ujumas käia. Ja rohkem tähelepanu võiks suunata lapsevanemate vaimsele tervisele. Tabude tõttu ei julge paljud abi otsida ja tunnevad et peavad ise hakkama saama, sest vastasel juhul on nad läbi kukkunud lapsevanemad
- 1,6-2 aastase lapse liikumistrenn, tantsimine nt
- Pean küsitlust täpsustama ja mainima, et perekoolis ja lapsega võimlemisringis käisin Tartus, sest Jõgeva maakonnas ei olnud tol hetkel sellist võimalust. Väga oleksin tahtnud lapsega minna muusikaringi enne kui ta lasteaeda läks, kuid ka see võimalus puudus. Praegu käib laps lasteaias, kuid minuni ei jõua info või polegi võib-olla võimalust oma last panna mingisugusesse trenni, võimlemistundi vms. Kust üldse selliste asjade kohta infot saada? Ma pole kohalik ning minuni tõesti info ei jõua, kuid päris kõrvaklapid peas ja silmaklapid silme ees ma ka ringi ei käi.
- Ei ole kuidagi osanud leida informatsiooni huviringide toimumistest, lastele ja ka vanematele trennide tegemise võimalustest. Ei jäägi muud võimalust kui üksi linnas jalutada lapsega. Kas siin lastega peredele ühiseid üritusi üldse ei korraldata?
- Kodu lähedal pole lastega tegelemiseks võimalusi, ei ole kaasaegseid mänguväljakuid, mis on, need on lagunened ja ei kutsu mängima. Selleks, et millestki osa saada peaks üle 20 km sõitma, noorel perel pole selline kulu võimalik ega perel mitut autot kusagilt võtta.
- Lasteaedades võiks olla rohkem tegevusi koos peredega, saaksid vanemad ka oma hirme, rööme ja muresid jagada ja omavahel tutvavamaks kõikidega.
- Lastehoid võiks ka olla ja /või lastele mängumaa

Kokkuvõte

Katmata vajadustena on enim välja toodud psühholoogilise abi, perenõustamise, paarisuhtekoolituste ja vanemlusprogrammi „Imelised Aastad“ oskuste omandamise vajadused.

Kõige rohkem otsivad lapsevanemad iseseisvalt informatsiooni ning koolitustel osalemise võimalusi.

Noorima lapsega külastas beebikooli, mänguringi või muid teenuseid, kus lapsevanemad käivad koos ning mis toetab beebi ja väikelapse arengut. ~32% vastanutest.

Enim oluliseks peeti võimalust arendada lapse loovust koos teiste lastevanematega 47,8% ning võimalust juhendatult koos lapsega võimelda 46,7%.

Enim huvituvad lapsevanemad koolitustest ekraaniaja ja/või nutiseadmete kasutamisest, ekraanisõltuvuse ennetamisest (54,4%), esmaabi andmisest (52,2%), lapse eakohasest arengust- oskused, kõne, käitumine (46,6%).

Vähem pakuvad huvi lapse une ja päevakava (31,1%) ning lapse toitmise ja toitumise teemadel (32,2%).

Kõige suuremat kindlat huvi ühistegevuste ja oskuste õppe osas näidati meisterdamise töötubades ja perega koos liikumisüritustel osalemise osas.

Täiendavate ettepanekute alla jäi kõlama kodulähedase võimaluste ja informatsiooni kättesaadavuse vajalikkus, soov pereürituste järele.

Küsitluse tulemusi jagatakse omavalitsuste ja maakonna lasteaedadega. Tulemusi kasutatakse sisendina lastevanematele suunatud tegevuste, sh Jõgevamaa Lastevanemate Kooli tegevuste planeerimisel.

Küsitluse viis läbi Jõgeva maakonna tervisenõukogu maakonna tervise ja turvalisuse tegevuskava raames ja vahenditest.

Raporti koostas Maiu Veltbach, SA Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskuse arenduse, tervisedenduse ja siseturvalisuse spetsialist.